

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Davidis de Spina ... Manuale sive Lexicon
pharmaceutico-chymicvm**

Spina, David de

Francofurti ad Moenum, 1700

[Mercurius]

[urn:nbn:de:bsz:31-127465](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-127465)

MEL. MERCURIUS.

tantum addatur, quantum pro debita ac durabili mellis solati consistentia, experto Pharmacopœo sufficere videbitur, & vel sine ulla aut unica tantum ebullitione Mel præstans rosarum usui reponi & aservari poterit. Vid. corp. ph. p. 538. b.

Mel Rosatum, Solutivum *Phar. Nor.*

℞. *Infusionis Rosarum* quater factæ ℥vj. *Mellis electi* ℥iij. Coquantur ad justam consistentiam. Vid. corp. ph. p. 559. b.

Mel Rosatum Laxativum *P. A. R.*

℞. *Infusionis Rosarum simpl.* ℥vj. *Mellis* ℥iij. Conficiatur secundum artem. Eadem, quas Syrupus rosatus solutivus simplex vires obtinet, minus tamen refrigerat, sed potentius abstergit. Vid. corp. ph. p. 560. b.

Mel Violatum Solutivum *P. A. R.*

Fiat eodem modo, quo Rosatum solutivum. Syrupus jam dicto viribus affine est: Inditur potissimum Eneumatibus, ubi febres cum alvi adstrictione molestæ sunt. Vid. corp. ph. p. 560. b.

Mercurius Diaphoreticus *Cardilucii.*

℞. *Auri finiss.* partes ij. *Argentii cupellati* p. j. Ducantur in folia tenuissima, horum ℞. partem j. *Mercurii vivi optimè purificati* partes tres. Ex his fiat amalgama quod in mortario lapideo probe terito, quo in minutissimos atomos discerpantur metalla, & impuritates, quas continent, elui queant. Trituratione probe peractâ, affunde aquam, ac eam trituratione impuram factam decanta, & recentem affunde, hocque opus tamdiu repete, donec amalgama sit satis purum, & clarum evaserit: quod tùm per corium exprime, ita tamen ut massa, sufficientem com-

missioi rapti amoniqui abis eb toqui. piam

MERCURIUS.

197

piam Mercurii seruet, & liquidior remaneat. Hanc immitte cucurbitæ, & leviter saltem clausam arenas impone, ab initio tamen leviozem, postea auctiorem calorem adhibendo; donec cypressi instar crescat, & tandem in rubicundum pulverem vertatur: observando tamen, ut massa sæpius eximatur, & Mercurius separatus ei rursus probè terendo commisceatur. Mercurium hunc ita cum auro & argento præcipitatum, Cl. Cardilucius Panacæam prædicat, cum per salivationem, sæpius etiam insensibiliter insignes præster effectus, non solum in lue venerea, sed & catarrhis contumacioribus, Epilepsia, Hæmicrania, &c. Dosi gr. ij. ad v. cum mica panis in pilulas redactam sicque aliquoties propinatam. Vid. corp. ph. p. 308. a.

Mercurius Diaphoreticus alius, quem tradit Tilingius in Ephem. Cur. Dec. ij. ann. ij. p. 150.

℞. Mercurii probè purgati, scil. beneficio Tartari calcinati è Cinabari regenerati & extracti ℥j, Sulfuris ʒij, vel iij. Probè omnia invicem terendo commisce, & sublima in Cinabarim, quem adhuc novies sublima, donec non amplius sublimetur facile, sed fixetur; ac habebis nobile Mercurii arcantum, ac excellens Diaphoreticum in hydrope, podagra, ac aliis per transpirationem curabilibus morbis. Vid. corp. ph. p. 308. a.

Mercurius dulcis Solaris, Manna Mercurii dictus ex Schrædero.

℞. Mercurii dulcis vulgaris q. v. tantisper sublimationibus iteratis eleva, donec in fixos abierit crystallos, postmodum in liquorem solvito. ℞. Hujus part. iij. ☉ calcin. p. j. misc. ac digere per mensem, coh.

Pp 3

coho.

cohoba, donec in cucurbita instar cerae fluat. Vi-
res: Ad summum medicinae gradum Mercurius
ita redactus est, & in Epilepsia, & morbis venereis
admiranda virtutis. Tenz. Vid. corp. ph. p. 33. b.

Arcanum Corallinum Zwelff.

Extrahatur Sal ex capite mortuo aquae fortis, quae ex
aequali parte vitrioli & nitri destillata fuerit. Huius sa-
lis accipe ℥ss. vel vj. eique superimprimatur, sub con-
tinua agitatione, per corium vervecinum. Mercurii
vivi purgati ℥ij. vel ℥ij. Conterendo diu in mortario
vitreo, vel in patina lignea, quousque Mercurius vi-
vus non amplius conspicitur. Hinc sublimetur in
Alembico gradatim, modo supra exactè edocto, &
ascendet primo luteus: secundo Crocus: tertio rubi-
cundus sublimatus, quem separa. Vid. corp. ph. p.
33. b.

Mercurius dulcis P. A. R. v. g.

℞. Mercurii sublimati ℥vj. Argenti vivi & bene purgati
℥iv. vel quantum Mercurius sublimatus per tritu-
ram percipere potest, ut in pulverem cineritium si-
mul abeant, qui in cucurbita, igne arenae per gradus
adhibito, sublimetur & pulvere rubro in fundo, ut
& albo vitri collo adhaerente rejecto solum coagu-
lum crystallinum pulverifetur, atque cum aqua ca-
lida, ad inhaerentes fortè particulas corrosivas tol-
lendas, elotum exsiccetur. Vid. corp. ph. p. 34. b.

Mercurius dulcis Minschii.

Mercurius dulcis à veris & sanioribus Spagyricis ita
praeparatur: ℞. Mercurii sublimati ℥vj. Argenti vivi &
bene purgati ℥iiij. Misce exactè, ut Mercurius vi-
vus amplius non videatur, sublima, ut est moris, sub-
lima=

Limatio hæc quinquies vel sexies reiteretur, donec dulcem seu insipidum saporem Mercurius acquirat. Pulvis rubeus in fundo & albus in vitri collum sublimatus semper rejiciatur, medium verò teneatur, quoad nihil inventiatur. Et ita verè præparatus est Mercurius dulcis, quem postea exime, rere, & ad usum repone. Vid. corp. ph. p. 34. b.

Mercurius dulcis, prout eum ex Hartmanno, Sennerto, &c. mutuat Schræd.

℞. ℞. ℞viii. ℞ crud. purific. ℞vj. Misc. exactè in mortario lapideo, vel super porphyrite, donec Mercurius vivus amplius conspici nequeat; Hinc sublimato calore arenæ in phiala leniter saltem obturata, & sublimabitur totus ferè Mercurius, adhærescetque lateribus Phialæ, remanentibus in fundo sæcibus, quas una cum nigricante materia collo phialæ adharente rejice. Hinc sublima denuò, idque vice tertia, rejectis semper sæcibus, ut dictum.

N. I. Si parum insipidumque secunda sublimatione obtinueris, acquiesce, multa enim sublimatione infringitur vis purgatrix. II. Alii addunt quoque *colcotar*. III. Optimum Mercurium dulcem conficies, ex ℞ sublim. regulino, & *Mercurio* ℞ii. Hartm. in Croll.

Omnes humores noxios sine perturbatione blandè expurgat, unde vel infantibus exhiberi poterit. Dosis: Dari quidem potest ad ℞b. verum ut eo citius operationes suas perficiat, nec diu in corpore delitescat, acui solet purgantibus aliis fortioribus. E. gr. Diagrid. Trochisc. Alhand. & simil. Vid. corp. ph. p. 34. b.

Mercurius præcipitatus *Zwelff. & Schræd.*

Absque additione fit sequentem in modum. ℞. ℞ purissimi ℞ij. vel q. v. Injice in phialam, (peculiariter

in hunc usum factam, inferne scil. latam, superne compressam, intus rostro angustissimi orificii in ventrem usque producto) ut tantummodò fundus operiatur, Phialæ exactè ad æquilibrium in arenam collocatæ, (ut $\frac{1}{2}$ æquali crassitie ubique fundum tegat,) subdatur Δ primo lentus, post fortior, donec Mercurius in pulverem rubicundissimum instar Cinnabaris conversus sit; hunc ablue ∇ is cordialibus, vel Spir. vini. NB. Labor est multorum dierum (30.)

Sudorem valdè movet, Luem φ sexies vel septies exhibitus eradicat, febres omnes tollit, Lumbricos eliminat. Dosis à gr. iv. ad vj. Ut plurimum verò vomitum quoque movet sat violentum. *Vid. corp. ph. p. 29. h.*

Mercurius Vitæ.

\mathcal{R} . Butyr. antim. huic inf. aq. ac statim præcipitabitur pulv. albus qui abluatur donec nullam amplius acrimoniam sapiat, deinde exsiccetur & vomitorium satis activum; dosis gr. iij. *Vid. corp. ph. p. 393. a.*

Merc. Præcipitatum rubrum *Le Mery.*

\mathcal{R} . Mercurii ex Cinnabari redivivi ζ viii. solve in Spirit. nitri s. q. seu ζ viii. vel ix. solutionem effunde in Phialam vel matrarium, hujus breve sit collum, quod arenæ impones, hinc igne mediocri adhibito evaporabis omnem humiditatem, quousque nihil præter massam albam super sit; Adauge tunc paulatim ignem, ad tertium usque gradum, in eoque maneat, quousq; rubra sit materia, phialam deinde ab igne remotam refrigerare permitte, ac frange, ut Mercurii præcipitati ζ ix. habeas à Capite. Caraticum est egregium, carnes spongiosas & submolles exedit, utile est ad aperiendos caneros, permixtum

alij

alumni usto, Ægyptiaco in unguento, & Basiliconi quidam exhibent ad quatuor grana otis fluxui excitandi gratiâ, sed non sine periculo hoc medicamentum sumitur, nisi bis vel ter spiritus vini admodum rectificatus super ipso uratur. *Vid. corp. ph. p. 229. a.*

Alia Mercurii Præcipitatio *Le Mery.*

Sublimati corrosivi pulverisati ℥vij. aut viij. in mortario vitreo vel marmoreo agita, per horam dimidiam cum *aqua calida* ℥xvij. vel xvij. liquorem postea requiescere permitte, ac per inclinationem effunde, filtra ac in partes tres divide, in tribus phialis servandas. Conjice in unam ex his phialis guttas aliquot *olei Tartari per deliquium* parati; mox fiet præcipitatum rubrum. Conjice in secundam phialam *spiritus volatilis salis armoniaci* guttas aliquot, fiet præcipitatum album. Conjicito tandem in postremam phialam *aqua calcis cochlear.* unum vel circiter, fiet aqua lutea, aqua phagædenica vel ulceraria dicta, quia utilis est ad abstergenda sanandaque ulcera, hac multum utuntur chirurgi præsertim in Xenodochiis, si requiescere hanc permiseris, fiet præcipitatum luteum. Ad extrahenda tria hæc præcipitata effundenda per inclinationem aqua limpida, lavanda præcipitata, seorsim utrum quodque assiccandum.

Præcipitatum rubrum in usum trahi potest eundem cum superius descripto, sed debilius est, verum est ac genuinum præcipitatum rubrum. Præcipitatum album iisdem cum altero viribus pollet. Præcipitato luteo utendum in unguentis pomatis ad scabiem, pruritusque, ut ejus drachma dimidia vel integra respondeat unguenti ℥. Sublimatum in mortario fundo residuum exsiccatum, etiam permi-

sceri potest unguentis pomatis ad prupitum sicut præcipitatum luteum. Vid. corp. ph. p. 307. a.

Præcipitatum Solare *scilicet Hercules*

℞. *O. purific.* ℥j. & *purific.* ℥iiij. utrumque solvit seorsim in aqua Reg. solutionem utramque confusam destillat. (Δ graduali, & in fine aucto) per retortam præcipitatum, quod in fundo remansit, ut & sublimatum, quod parietibus, vel collo retortæ adhæret, solvit iterum in aq. Reg. nova, & destillat, idque repetit tantisper, donec tota materia in præcipitatum vertatur; Postea calcinat supra ferrum ignitum ad figendos spiritus corrosivos, & denique edulcorat.

Quoad vires: ex mente *Boerhaavi* omnibus alijs, cataractarum speciebus antecellit hoc præcipitatum, estque domitor vermium, Luis, Petechiarum, Pestis, Quartana, & aliorum incurabilium morborum. Dosis a gr. 3. ad 6. vel 8. cum saccharo rosato, & in ovo vel brodio, vel in pilulis, imprimis si conjungantur cum scammonio, & humectetur ∇ vitæ quæ desuper comburatur. Vid. corp. ph. p. 308. a.

Præcipitatum Solare *Zwelff.*

℞. *Auri purissimi*, per Antimonium purgati ℥β. vel ℥v. *Mercurii virginei purificati*, & per corium læpius expressi ℥ij. seu loco hujus, *Mercurius sepius cum Regulo Martis stellato*, & luna subtiliter limata sublimatus substituatur. Fiat amalgama uti moris est, in crucibulo, igne modorato, Aurum candefactum in Mercurium actu calidum projiciendo. Hoc amalgama toties lavetur aceto & sale, quousque nulla amplius nigredo conterendo & abluendo conspiciatur, hinc sicetur, & si fieri possit, per telam raram prematur.

Huic

Huic amalgamati loto, & probè mundificato, porro adde: *Præcipit. super. rubicund. per se facti* ℥ij. Conterantur diu multumq; in matraccio vel mortario vitreo, quoad bene uniantur, immittanturque phialæ planæ, vel ovo etiam philosophorum Hermetice clauso, ac per gradus ignis denuò ad siccitatem & summam rubedinem reducantur. Et hic demum præcipitatus præstantissimus erit, sine ullo corrosivo factus; solius naturæ opus, & medicina ad multorum morborum extirpationem efficacissima.

Vid. corp. ph. p. 304. a.

Præcipitatus alius Aureus sive Arcanum Corallinum Zövelff.

R. *Mercurii sublimati dulcis crystallini, sine nitro cum sale & Vitriolo saltem sublimati, & aliquoties sublimatione iterata purificati* ℥j. *Croci solis spongiosi, supra edocti, per Mercur. & Sulph. parati* ℥j. vel ℔. Terantur probè in lapide porphyrio, immittanturque ovo philosophico Hermetice claudendo, vel potius phialæ planæ (uti in capite de Mercurio indigitatur) & in arenæ igne, (non admodum leni) debito præcipitentur, figanturque usque dum fiat præcipitatus rubicundissimus. Habebis secretum præcipitatum haud exigui valoris: quò fructe. *Vid. corp. ph. p. 305. a.*

Merc. Præcipitatus Vvridis seu Venerus
ex Schrædera.

R. *Mercurii purificat.* ℥iv. solve in aqu. fort. commun. in eadem aq. fort. solve & *Qis* ℥ss. conjunge solutiones abstraheque in arena, urgendo in fine Δ m, ut maxima pars spirituum rollatur. Præcipitatum exicca æ digere cum \times in MB. & ac \circ ultimo fac bullire, ut purissima pars Mercurii in \times

sol.

solvatur; hinc decanta & abstrahe, atque exicca sine lotionē,

Est specificum in Gonorrhœa virulenta, quam nimiam tollit, insufficientem promovet, ideoque singulis diebus continuandus ejus usus est, donec omnis fluxus sedatus sit. Dosis à gran. ij. ad viij. *Vid. corp. ph. p. 311. A.*

Mercurius sublimatus Corrosivus

Zwelfferi.

℞. Mercurii vivi cum sale & aceto loti, & per corium expressi ℥ij. solvantur cum aq. fortis simpliciter ex vitriolo & nitro still. l. q. Factâ solutione abstrahatur in alembico tota humiditas, ad siccitatem Mercurii, in pulverem albicantem conversi, cui porro admisce Vitrioli ad flavedinem calcinati, Sals communis decrepitati an. ℥ij. Sals Nitri ℥j. Quæ probè mixta & in matraccio pistillo ligneo aliquamdiu agitata, immittantur cucurbitæ sive terrea, sive vitrea, infra lutatæ; & igne aperto, gradatim aucto, sublimatio fiat. Verùm cucurbita ita in furno accommodetur, ne ignis illam totam lambere, aut circumdare possit; sed paulò supra, quousque nimirum cucurbita à prædicta mixtura repleta est, ignis saltem cucurbitam illam circumdare possit: ibi igitur furnus undique claudendus, ut pars superna cucurbitæ vacua, extra ignem emineat, relictis tamen à latere spiraculis, ad regendos gradus ignis, & tali modo feliciter operatio seu sublimatio succedet, breviori tempore, minori labore, igneque accarbonibus paucioribus; Mercurius verò ad latera cucurbitæ, extra ignem prominentia, unius diei spatio elevatur crystallinus, si gradus ignis de-

debitè rezeris. Huic porro sublimato Mercurio, si nondum totus crystallinus appareret, prioribus, in fundo cucurbitæ, reliquiis abjectis, denuò *salis communis decrepitati ℥ij.* admisceantur; & modo præscripto sublimentur. Qui si crystallinus extiterit, asservandus; sin minus & tertia vice per se tantum, aut addito pauculo sale, sublimationi subjiciatur, donec ad placitum ac voluntatem crystallinus & purus evaserit: qui ad alios tandem labores adaptandus, aut externo usui destinandus est. Sublimatur præterea Mercurius, absque solutione prægressa, cum aqua forti, modo sequenti. Accipiantur *Mercurii vivi & purgati ℥ij.* cui, ut citius coëat cum reliquis speciebus addendis, & sublimationi dicatis, admisceatur statim particula Mercurii antea sublimati, (sicut moris est in sublimatione & præparatione Mercurii dulcis ad ℥ij. circiter. Item *Salis communis decrepitati*, *Salis nitri puri an. ℥ij.* *Colcotharis seu cap. mort. Vitrioli partim & Vitrioli ad flavedinem calcinati ℥ij.* Hæc exactè mixta & in mortario pistillo ligneo tamdiu agitata, quamdiu Mercurius non amplius vivus apparet, cucurbitæ lutatæ, suo capitulo munitæ (& præmisso vitro recipiente, ad excipiendam humiditatem seu aquam fortem inter initia extillantem) immittantur; ac igne aperto, gradatim aucto, furno tamen supra medium circiter cucurbitæ partem clauso (uti supra ostensum,) spatio circiter duorum dierum sublimatio absolvetur; qua peracta, Mercurio hinc jam semel sublimato, & à nigredine separato, abjectis in fundo cucurbitæ speciebus, seu capite mortuo, porro addantur *Salis communis decrepitati ℥ij.* *Nitri*

Nitri puri ℥viii. vel ℥xx. *Vitrioli adflavedinem calcinati* ℥i℥i℥. Et, uti prius, probe mixta, trituratione diligenti in matraccio, pistillo ligneo, ac cucurbita tandem immissa, sublimentur in crystallinam compagem: quod quin ita futurum sit, modò dextrè operatus fueris ac ignem debitè rexeris, dubium nullum relinquitur.

Hic Mercurius sublimatus corrosivus, licet intrà corpus simpliciter sumptus, maximè venenatus & summè causticus sit; absque tamen emolumento & usu in medicina non est, modo non intra corpus, tanquam vi caustica suà nocuus, propinetur: externè verò adhibitus, suis non destitutus est virtutibus; in ulceribus præsertim venereis, sordidis, crustosis maximam præstabit operam, aquis mundificantibus injectus. In Gonorrhœa diuturna ac virulenta curandâ, injectionibus ac liquoribus aloëticis modicè immixtus: item unguentis & Emplastris, pro excrescentiis absumendis, suas meretur laudes. *Vid. corp. ph. p. 24. b.*

Merc. Sublimat. Corrosiv. *Le Mery.*

Mercurii ex Cinnabari redivivi ℥xvj. matraccio inde, affunde *Spir. nitri* ℥xxviij. vel xx. matraccium arenæ parum calidæ impone, ibique relinque, donec peracta sit solutio: quam instar aquæ limpidam in vas vitreum vel fictile affundè & lentè evapora humiditatem igne arenæ, quousquè nihil remaneat præter massam albam, quam in mortario vitro pulverisa, ac permisce *Vitrioli ad albedinem calcinati*, salisque decrepitati an. ℥xvi. injice hanc mixturam matraccio, ita tamen, ut duæ tertiæ ejus partes vacuæ supersint; matraccium impone arenæ, ac adhibe primo lentum ignem per horas has continuandum, post-

postea carbone addito eum violenter augebis, in matracii parte superiore fiet sublimatum, horâ sexta vel septimâ peracta sit oportet operatio, tum matraccium refrigerare permittite, hinc frange, cavendo à farina vel pulvere volante, dum agitur materia; habebis ℥ novendecim pulcherrimi sublimati corrosivi, quod servabis. Scoriarum rubrarum, quas in fundo reperies, ut inutiles abjiciendæ sunt.

Hoc sublimatum egregium est escharoticum, carnes superexcrecentes fungosque exedit, ac ulcera inveterata optimè mundificat. Si ejus ℥b. in aqua calcis huius solvatur, hanc luteo inficit colore, & aquam phagedenicam constituit. *Vid. corp. ph. p. 24. b.*

Mercur. Sublimatus dulcis prout hunc tradidit

Le Mery.

℥b. Sublimati corrosivi ℥ sedecim in mortario marmoreo vel vitreo pulverita, cui paulatim permittite Mercurii ex Cinnabari redivivi ℥ xii. pistillo ligneo hanc mixturam, donec non amplius conspiciatur hydrargyrum, agita; tunc pulverem hunc, qui gylceuserit, multis phialis vel matracio, ita tamen ut tertia duæ partes vacuæ remaneant, injice, vas arenæ impone, & sub initio tantum ignem adhibe, hinc ad tertium usque gradum adauge, ita continua, quousque sublimatum factum sit, sit autem plerumque quatuor vel quinque horarum spatium; frange phialas & tanquam inutilem abjice, paucam terram levem, quæ in fundo invenietur; separa etiam id, quod collo vel phialæ, vel matraccio adhærebit idque serva ad unguenta contra scabiem, sed accurate tollige materiam, in medio existentem admodum albam, hancque pulverisatam sublima in phia-

phialis vel matracio, ut prius: separata adhuc in medio existenti materiam, ut dictum, tertioque in aliis phialis sublima; tandem separa terrestrem partem in fundo, fuliginosamque in collo phialarum existentem, ac serva probe sublimatum in medio repertum, quod sufficienter edulcoratum erit, cujus ꝑxxvj. cum dimidia percipies.

Usus est ad omnis generis morbos venereos, aperit & vermes necat, datur in pilulis à sex ad triginta granis, blandè per alvum purgat. Vid. corp. ph. p. 31. b.

Miva cydoniorum simplex P. A. R.

℞. Succ. cydon. medii saporis depurati ℥xi. sacch. ℥iij. coq. ad justam consist. Vid. corp. ph. p. 33. b.

Miva cydoniorum aromatica Norimbergensis.

℞. Succ. cydon. ℥x. debito calore inspiss. dein adde cinam. ꝑb. cardamom. maj. ꝑiij. mast. zing. caryoph. an. ꝑij. ligni aloes macis an. ꝑiij. croci ꝑj. inf. in vini veter. opt. ℥iij. & ad dimid. part. destill. residuum cum sacch. ℥iij. & succo inspissato commisceatur tandemque ad coctum syrupum affundatur & asservetur usui. Vid. corp. ph. p. 36. b.

Miva Cydoniorum Zuvelff.

℞. Succ. Cydoniorum per residuam depurati ℥xiij. Musti vini recentis clari ℥v. Coquantur lento igne ad remanentiam ℥iij. circiter; adde tandem Sacchari albi ℥iij. & ad consistentiam Mivæ percoque.

Nota; si quis loco Musti vini tantum adhuc vellet addere succi Cydoniorum recentis, ipsi non repugnantem, Vid. corp. ph. p. 34. b.